

Endringer i kringkastingsloven i tilknytning til gjennomføring av CPC-forordningen

1 Innledning

Det vises til Kulturdepartementets høringsnotat 7. mai 2019 om forslag til gjennomføring av ny forordning (EU) 2017/2394 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning og om oppheving av forordning (EF) nr. 2006/2014 (CPC-forordningen) med forslag til endringer i kringkastingsloven.

Kabel Norge representerer de kommersielle kabel-TV-operatørene i Norge. Altibox AS har nylig sluttet seg til Kabel Norge.

Kabel Norge vil i det følgende særlig kommentere høringsnotatets punkt 9.7 om fjerning av digitalt innhold og deaktivering av nettbaserte grensesnitt m.m. Kabel Norge vil i den forbindelse også vise til sitt hørings svar av 17. juni 2019 til forslag om endringer i kringkastingsloven for så vidt gjelder markedsføring av spill i strid med norsk lov. I dette hørings svaret har Kabel Norge gjort rede for prinsipielle, praktiske og tekniske sider ved å overlate til TV-distributører og bredbandleverandører å hindre eller vanskeliggjøre kringkasting av spillreklame. Mange av de problemstillingene som blir reist der, har relevans også for nærværende høring.

2 Høringsnotatet punkt 1: Reglens virkeområde

Departementet gir i punkt 1 i høringsnotatet en overordnet fremstilling av reglens virkeområde og gir uttrykk for at forslaget kun vil få betydning for norske kringkasterne og audiovisuelle bestillingstjenester som bryter norsk rett med virkning for et publikum i et annet EU/EØS-land. Departementet skriver videre at forslaget ikke vil berøre kringkasterne som kun retter sendingene mot et norsk publikum «*slik som for eksempel NRK og TV 2*».

Kabel Norge er i og for seg enig i at det foreslåtte regelverket kanskje ikke vil ha så stor praktisk betydning i Norge. Kabel Norge vil imidlertid minne om at også norske kanaler kan ses av publikum utenfor Norges grenser. Både NRK og TV 2 er tilgjengelig for såkalt

nabolandskanaldistribusjon i våre naboland.¹ Portabilitetsforordningen medfører også at norske kanaler kan ses av publikum som oppholder seg i andre EU/EØS-land over kortere eller lengre tid. Det kan således ikke utelukkes at det kan bli aktuelt å anvende de foreslåtte lovhjemler i Norge.

3 Høringsnotatet punkt 9.7: Om fjerning av digitalt innhold og deaktivering av nettbaserte grensesnitt m.m.

3.1 Forholdet til ytringsfriheten m.v.

Kabel Norge støtter departementets vurdering av at anvendelse av håndhevingsmyndigheten må være i tråd med grunnleggende prinsipper om ytringsfrihet, pressefrihet og mediemangfold m.v., og at dette må vurderes konkret i forhold til den enkelte sak der det eventuelt er aktuelt å anvende de regler som her foreslås innført. Kabel Norge vil i den forbindelse vise til de synspunkter Kabel Norge har gitt uttrykk for i punkt 4.1.1 og 4.3 i Kabel Norges høringssvar av 17. juni 2019, og da særlig knyttet til risikoen for at eventuelle tiltak også kan ramme lovlig innhold.

Kabel Norge er enig med departementet i at terskelen for å benytte hjemmelen må være høy, at hjemmelen ikke kan benyttes før andre og mindre inngripende tiltak har vært vurdert og kun dersom ingen andre virkemidler er effektive. Videre er Kabel Norge enig i at et vilkår må være at den næringsdrivende har brutt en materiell bestemmelse med en «*tydelig lovhjemmel*», og at overtredelsen har medført «*risiko for 'alvorlig skade'*».

Slik Kabel Norge ser det, må en forutsetning for å anvende hjemmelen dessuten være at domstolen finner frem til et konkret tiltak som på en tilstrekkelig målrettet måte adresserer det ulovlige innhold, og ikke hindrer tilgang til annet lovlig innhold. Når det gjelder sistnevnte, viser Kabel Norge til punkt 3 i sitt høringssvar av 17. juni 2019, hvor Kabel Norge gjør rede for de faktiske begrensninger Kabel Norges medlemmer vil ha med tanke på å eventuelt skulle stanse eller hindre tilgang til ulovlig innhold som forslått i forhold til markedsføring av ulovlige spill. I den grad tilsvarende tiltak er aktuelle etter det her foreslåtte regelverket, jf. eksempelvis forslaget § 2-12 fjerde ledd bokstav a) og b), vil tilsvarende begrensninger gjøre seg gjeldende her.

3.2 Myndighet til å treffe avgjørelse

Kabel Norge er enig med departementet i at domstolene er best egnet som avgjørelsesmyndighet i saker hvor private kan pålegges å fjerne nettinhold mv., og støtter de argumenter departementet angir i høringsnotatets punkt 9.7.5. Slike saker berører viktig prinsipper om ytrings- og pressefriheten, og kan dessuten også være av inngripende karakter overfor de private parter som pålegges å gjennomføre slike tiltak. En domstolsbehandling vil bidra til økt rettssikkerhet i slike saker.

¹ Se f. eks. <https://www.copydan-verdenstv.dk/tv-distributoer>

3.3 Hvilke spørsmål domstolene skal behandle

På side 27 i høringsnotatet sies det at domstolene må vurdere om overtredelsen medfører risiko for en alvorlig skade på den kollektive forbrukerinteressen, om andre effektive midler er tilgjengelig og om et inngrep er forholdsmessig ut fra ytringsfriheten. Kabel Norge er enig i at dette er relevante vurderingstemaer som må vurderes i den enkelte sak. Slik Kabel Norge ser det, må domstolene imidlertid også vurdere om de tiltakene som er aktuelle, rent faktisk er egnet til å nå det eller de konkrete mål som forfølges, og at pålegget ikke innebærer et uforholdsmessig inngrep overfor den/de aktører som skal gjennomføre tiltaket. Som påpekt i Kabel Norges høringssvar av 17. juni, vil en del tenkelige tiltak kunne være svært ressurs- og kostnadskrevende. Domstolene må ikke under noen omstendigheter være bundet av forvaltningsorganenes (forhånds)vurderinger i saken.

Kabel Norge er tilfreds med at Kulturdepartementet foreslår en lovhjemmel som gir uttrykk for kompetansen og rammene for bruken av kompetansen til å treffe avgjørelse om fjerning av innhold mv., jf. særlig forslaget til kringkastingsloven § 2-12 nytt fjerde ledd. Kabel Norge er også tilfreds med departementets uttalelse på side 17 i høringsnotatet om at domstolene må vurdere hvordan tiltakene skal gjennomføres, herunder hvilken type blokkering som eventuelt pålegges. Dette er i samsvar med de synspunkter Kabel Norge har gitt uttrykk for i 5.4.4 i høringssvaret av 17. juni 2019. Kabel Norge mener imidlertid at det med fordel også kunne fremgå av selve lovteksten at rettens pålegg bør angi hvilke konkrete handlinger som skal gjennomføres.

Kabel Norge er også enig med departementet i at domstolen må vurdere om tiltakene vil utgjøre en restriksjon etter EØS-avtalens artikkel 31 og 36. Domstolen må imidlertid også vurdere forholdet til ehandelsdirektivet. Det vises her til EU Domstolen rådgivende uttalelser i sak C-324/09, C-70/10 og C-360/10 som gir anvisning på den interesseavveining som må foretas under dette regelverket. Dette er det også kort gjort rede for i punkt 4.3 og 5.5 i Kabel Norges høringssvar av 17. juni 2019.

På side 28 i høringsnotatet legger departementet til grunn at det vil være uforholdsmessig å pålegge tilbydere av vertstjenester å fjerne ulovlig reklame mv. på en slik måte at også lovlig redaksjonelt innhold eller hele tjenesten må blokkeres. Kabel Norge er enig i dette, og viser i den forbindelse til de ovennevnte uttalelser fra EU Domstolen.

Kabel Norge støtter for øvrig departementets forslag om at domstolenes vurderingstemaer bør lovfestes, slik det er foreslått i kringkastingsloven § 2-12. Kabel Norge mener imidlertid som det fremgår over, at vurderingstemaene i forslaget slik det nå ligger er for snevert angitt, blant annet ved at det ikke klart fremgår at også forholdsmessigheten i forhold til de private aktører som skal gjennomføre tiltakene, må vurderes.

3.4 Partsevne, vernetting og lovtekniske løsninger

Når det gjelder spørsmålet om partsevne og vernetting, er Kabel Norge enig med departementet i at det virker hensiktsmessig at Medietilsynet gis partsevne for domstolene. At det ikke er staten v/Kulturdepartementet og Regjeringsadvokaten som vil føre disse sakene, vil bidra til å ivareta Medietilsynets særskilte uavhengighet på kringkastingsfeltet, jf. kringkastingsloven § 2-15.

Kabel Norge mener for øvrig at de alminnelige vernetingsreglene bør gjelde, slik Barne- og likestillingsdepartementet har foreslått i høringsnotatet 28. juni 2018 punkt 8.7.3.5 som Kulturdepartementet viser til.

Med vennlig hilsen
Kabel Norge

Øyvind Husby
Styreleder